

Konferens för talmännen från de europeiska regionala lagstiftande Församlingarna
Förklaring från Milano
godkänd den 26 oktober 2004

Talmännen från de regionala lagstiftande församlingarna träffades i Milano den 25 och 26 oktober 2004, då de antog följande förklaring:

1. KONSTITUTIONSFÖRDRAGET

Konferensen uttrycker sin uppskattning inför det faktum att stats- och regeringscheferna, som man beslutar att ge sitt stöd till, har godkänt konstitutionsfördraget, som kommer att utgöra en ny etapp i den europeiska konstruktionen genom att det framhåller nödvändigheten av att fördjupa erkännandet av regionerna med lagstiftande befogenheter inom organisationen och i Europeiska unionens institutionella utveckling. De nya stadgarna utgör ett framsteg i den europeiska integrationen, men kräver en kraftansträngning, från institutionernas och medborgarnas sida, för att skapa en känsla av europeisk tillhörighet som gynnar stabilitet och utveckling. På grund av sin närhet till medborgarna avser de regionala församlingarna att delta i spridningen av den europeiska idén, även till stöd för de nationella ratificeringsprocesserna. Initiativ om den europeiska konstruktionen skall framförallt tillhöra medborgarna och de representativa territoriella, regionala och lokala enheterna som skall kunna uttrycka sig och delta fullt ut i de viktiga val som berör Europas framtid.

Konferensen anser att de regionala lagstiftande församlingarna bör vara aktiva instrument för deltagande i utvecklandet av konstitutionsfördraget. I vilket fall som helst konstaterar de regionala lagstiftande församlingarna erkännandet av sin roll i den Europeiska Gemenskapens lagstiftningsprocedurer så som fastställts i protokollet om subsidiaritetsprincipen. De anser att man bör, så snart som möjligt, genomföra en anpassning av de regionala och nationella lagarna, och att konstaterande av brott mot subsidiaritetsprincipen på regional lagstiftande nivå alltid skall ske genom omröstning i den regionala församlingen.

Eftersom Regionkommittén på det europeiska planet kan hänvända sig till EG-domstolen vid brott mot principen, är det nödvändigt att skapa ett informationsnät mellan de regionala lagstiftande församlingarna och Regionkommittén som baserar sig på ett *ad hoc*-avtal, även i samarbete med regeringarna i de regioner som har lagstiftande befogenheter.

De regionala lagstiftande församlingarna vidhåller att *ad hoc*-avtalet mellan dessa och Regionkommittén, som föregående paragraf hänvisar till, bör beakta:

- a) möjligheten att det är de regionala lagstiftande församlingarna själva som kan föreslå Regionkommittén att man lägger fram ett hänskjutande till EG-domstolen om de anser att den nämnda principen om subsidiaritet överträts när det gäller frågor som rör regionen i fråga;
- b) möjligheten att Regionkommittén ber den regionala lagstiftande församlingen om ett utlåtande i frågan innan man lägger fram ett hänskjutande till EG-domstolen på grundval av överträdelse av den nämnda principen om subsidiaritet.

Församlingarna understryker att principen om respekt för de nationella konstitutionerna som skrivits in i det nya konstitutionsfördraget medför en tillförlitlig kännedom hos de europeiska gemenskapernas institutioner om uppdelningen av befogenheter på regional och nationell nivå samt respekt för de regionala olikheterna, även de språkliga. Dessutom medför den ömsesidiga principen om lojalt samarbete ett regelbundet återkommande inflöde av information om den nya lagstiftningen både från de regionala församlingarna och de europeiska gemenskapernas institutioner.

Konferensen uttrycker sin vilja att fortsätta arbeta för att de språk som är officiella i Europeiska Unionens regioner skall bli föremål för särskild uppmärksamhet vid utvecklandet av konstitutionsfördraget.

Dessutom har Unionens institutioner en plikt att slå vakt även om de andra regionala språken som bidrag till den europeiska kulturen i sin helhet vilken bör utgöra ett föremål för respekt och aktivt skydd. Unionens normer kan aldrig tolkas till skada för dessa språk och Unionens institutioner bör ta dem i beaktande vid framtida möten samt vid de kontor som kommer att finnas i de områden där dessa språk talas historiskt, bortsett från deras grad av social förankring.

Konferensen har antagit en *Förklaring om konstitutionsfördraget och om tillämpningen av subsidiaritetsprincipen* som bifogas till denna förklaring.

Konferensen anser att ytterligare framsteg skall göras för att ta itu med det demokratiska underskottet inom Unionen, samt att ytterligare revideringar av fördragen skall involvera det interparlamentariska samarbetet för att stärka deltagandet av regionerna med lagstiftande befogenheter i de europeiska gemenskapernas liv.

2. TILLÄMPNING AV STYRELSEFORMER OCH SAMARBETE MED EU-KOMMISSIONEN

Konferensen gläder sig åt den *territoriella, strukturerade dialogen* som startats och som förutsatts i kommunikationen från EU-kommissionen COM 811/2003 inom ramen för initiativen i vitboken om styrelseformer.

CALRE ser denna dialog som en av metoderna för att stärka sammanhållningen mellan de olika lagstiftande och beslutsfattande systemen, och som en metod för att på ett informellt sätt garantera en korrekt uppdelning av befogenheterna, för att underlätta förståelsen vid formulering av nya lagstiftande och beslutsfattande förslag, även med respekt för den europeiska mångfalden. Denna dialog utgör ett informellt system för att stärka deltagandet från gräsrotsnivån och för att närma de europeiska gemenskapernas politik till medborgarna.

3. EUROPEISKT INTERPARLAMENTARISKT SAMARBETE OCH COSAC

De europeiska regionala lagstiftande församlingarna gläds åt att majoriteten av parlamenten i medlemsstaterna förespråkar en anslutning till det europeiska interparlamentariska samarbetet. CALRE understryker att de europeiska regionala lagstiftande församlingarna har del i de lagstiftande befogenheterna i vissa medlemsstater och att den aktuella typen av samarbete saknar vissa intresserade institutionella aktörer.

CALRE tackar den belgiska regeringen som har lagt fram ett ändringsförslag till konstitutionsfördraget för att göra det möjligt för de nationella parlamenten att anknyta, i de fall då de nationella konstitutionerna tillåter detta, de egna regionala lagstiftande församlingarna till det samarbete som omtalas i protokollet om de nationella parlamenten, samt EU-kommissionens ordförande som visat sitt stöd till denna möjlighet.

CALRE understryker att protokollet om samarbete mellan parlamenten uppvisar en inkonsekvens beträffande principen om respekt för de nationella konstitutionerna, till skillnad från vad som i stället, på ett korrekt sätt, har förutsatts i protokollet om subsidiaritet. CALRE inbjuder medlemsstaterna att åtgärda detta snarast möjligt.

De regionala, lagstiftande församlingarna hävdar med kraft att medlemsstater med federala eller nationella konstitutioner skall tillåtas ansluta sina regionala lagstiftande församlingar till det

interparlamentariska samarbetet på det sätt som det sedan Maastricht-fördraget har varit tillåtet för medlemsstater med sådana egenskaper att ansluta de regionala verkställande myndigheterna av "ministeriell typ" till arbete i Ministerrådet. CALRE anser att om vissa medlemsstater motsätter sig tillämpningen av denna princip, även på parlamentarisk nivå, så utgör detta att man inte respekterar de nationella konstitutionerna samt en inblandning i en medlemsstats interna organisation.

CALRE bekräftar sin begäran om att ansluta de regionala lagstiftande församlingarna till COSAC på de juridiska sätt som gör detta möjligt. CALRE kommer att fortsätta att hålla den dialog om de lagstiftande frågorna med Europaparlamentet som redan har befasts genom de skriftliga överenskommelserna från 2003 och att stödja det interparlamentariska samarbetets framsteg inom medlemsstaterna genom framstegen med de Europeiska Kommissionernas nätverk för de Europeiska regionala parlamenten.

4. DIALOG OM TEMAT FÖR REGIONAL REPRESENTATION OCH DEMOKRATI

Förstärkandet av den europeiska strukturen kan endast uppnås genom en starkt och förnyat engagemang från medborgarnas sida och de institutioner som står dem närmast.

CALRE eftersträvar ett förstärkt samarbete i involvering av medborgarna, föreningarna och det civila, ekonomiska och kulturella sektorerna i samhället i dialogen mellan de regionala församlingarna inom EU, de nya medlemsstaterna och de "nya grannarna". Arbetet med Regionstadgarna som först påbörjats av CALRE i Florens den 19 september 2003, och sedan i Arnheim den 9 juli 2004 skall fortsättas och ytterligare fördjupas.

Man skall rikta Europaparlamentets och Regionkommitténs uppmärksamhet på dialogen om regional demokrati och samarbetet med dessa institutioner skall förstärkas.

Med Kongressen om de lokala och regionala befogenheterna i Europarådet, där CALRE är observatör, avser CALRE att spela en mer omfattande i fråga om deltagande och demokrati i Europa och föreslår ett samarbete mellan de regionala lagstiftande församlingarna och Europarådets parlamentariska församling.

5. FEDERALISM, REGIONALISM, DECENTRALISERING

CALRE bekräftar sin disponibilitet och sin roll inom de regionala lagstiftande församlingarna att bidra med sin erfarenhet för att skapa förutsättningar för fred och utveckling som gynnas av regional demokrati och närhet till medborgarna, samt att stödja de pågående processerna för decentralisering och regionalisering.

CALRE bekräftar sitt stöd till de initiativ som tagits av de regionala lagstiftande församlingarna beträffande decentralisering, regionalism och federalism, även beträffande de pågående processerna för regionalisering: NORPEC-nätverket, samarbetet mellan de italienska och spanska församlingarna, de bilaterala och multilaterala samarbetena även beträffande institutionella reformer, dialogen mellan de valda församlingarna i Alp-området som startats i Varese den 30 april 2004, de framsteg som uppnåtts i samarbetet med Ryssland, det första mötet mellan europeiska och afrikanska regionala församlingar i Florens den 17-18 september, aktiviteter i Afrika och Mellanöstern, de multilaterala samtalen med talmännen för Parlamenten från de amerikanska staterna.

Erfarenheten med den digitala demokratin (*e-demokrati*) som gjordes under det italienska ordförandeskapet och samordnades med det Baskiska Parlamentet kommer att få en positiv effekt beträffande relationen till medborgarna och skall utvidgas till andra regionala erfarenheter, som utvidgningen och de "nya grannarna", eller till den nya afrikanska regionalismen, även inför nästa världstoppmöte om regionerna och städerna som skall hållas i Bilbao år 2005.

6. ATT STÄRKA SAMARBETET MED DE NATIONELLA OCH EUROPEISKA INSTITUTIONERNA

De regionala lagstiftande församlingarna upptar ett visst men ändå betydande utrymme i debatten och i de europeiska gemenskapernas tillvaro. CALRE avser att förstärka samarbetet med Regionkommittén (beträffande avtalet som skall utsträckas till tillämpningen av protokollet om subsidiaritet), Europaparlamentet (om temat för regional demokrati men även om dialogen om lagstiftande frågor och lojalt samarbete), EU-kommissionen (med den strukturerade dialogen och styrelseformer), Europarådet (om regional demokrati), med de nationella parlamenten (om subsidiaritet och interparlamentariskt samarbete).

CALRE tackar talmännen som har givit ett tekniskt stöd till det interparlamentariska samarbetet genom CALRE.net, där talmännen som är medlemmar i den Ständiga Kommittén och kandidater till nästa ordförandeskap ingår.

Konferensen för de regionala lagstiftande församlingarna avser att följa den väg som stakats ut med det arbetsprogram som bifogas till denna förklaring och överlämnar dess tillämpning till den Ständiga Kommittén och till ordförandeskapet samt inbjuder de europeiska regionala lagstiftande församlingarna till ytterligare initiativ i denna riktning.